

HVORDAN HAR DU DET? 2021

SUNDHEDSPROFIL FOR REGION OG KOMMUNER | **BIND 1**

Karina Friis, Martin Mejlby Jensen, Marie Hauge Pedersen, Mathias Lasgaard, Finn Breinholt Larsen,
Sarah Skov Jørgensen, Kristine Toftegaard Frandsen og Jes Bak Sørensen

HVORDAN HAR DU DET? 2021

SUNDHEDSPROFIL FOR REGION OG KOMMUNER | **BIND 1**

UDARBEJDET AF

Karina Friis
Martin Mejlby Jensen
Marie Hauge Pedersen
Mathias Lasgaard
Finn Breinholt Larsen
Sarah Skov Jørgensen
Kristine Toftegaard Frandsen
Jes Bak Sørensen

DEFACTUM | Marts 2022

TITEL

Hvordan har du det? 2021 – Sundhedsprofil for region og kommuner (Bind 1)

FORFATTERE

Karina Friis (projektleder)
Martin Mejlby Jensen
Marie Hauge Pedersen
Mathias Lasgaard
Finn Breinholt Larsen
Sarah Skov Jørgensen
Kristine Toftegaard Frandsen
Jes Bak Sørensen

COPYRIGHT

© DEFACTUM, Region Midtjylland 2022

Gengivelse af uddrag, herunder figurer, tabeller og citater er tilladt mod tydelig kildeangivelse – det skal herunder fremhæves, at rapporten er udarbejdet af DEFACTUM, Region Midtjylland.

UDGIVER

Region Midtjylland
DEFACTUM
Olof Palmes Allé 15
8200 Aarhus N
E-mail: hvordanhardudet@rm.dk

DENNE RAPPORT CITERES SÅLEDES:

Friis K, Jensen MM, Pedersen MH, Lasgaard M, Larsen FB, Jørgensen SS, Frandsen KT, Sørensen JB. Hvordan har du det? 2021 – Sundhedsprofil for region og kommuner (Bind 1). Aarhus: DEFACTUM, Region Midtjylland; 2022.

ISBN-nr: 978-87-93657-30-4

UDGIVELSE

Marts 2022

OPLAG

1.500

LAYOUT

2.1hartwork

FORSIDE

Malene Hald

FORORD

Dette er Region Midtjyllands femte sundhedsprofil. Sundhedsprofilen er udarbejdet på baggrund af *Hvordan har du det? 2021* – en spørgeskemaundersøgelse blandt knap 34.000 borgere i Region Midtjylland. Sundhedsprofilen giver rig mulighed for at få indblik i sundhedstilstanden, som den opleves og beskrives af borgerne selv. De fire tidligere sundhedsprofiler blev lavet i 2006, 2010, 2013 og 2017.

I rapporten kan man se opgørelser på både regionalt og kommunalt niveau, og man kan se udviklingen i befolkningens sundhed og trivsel i perioden fra 2010 til 2021.

Det særlige ved *Hvordan har du det?* er først og fremmest det store antal borgere, der medvirker i spørgeskemaundersøgelsen, samt at undersøgelsen gennemføres i hele Danmark på samme tid. Sundhedsprofilen er den største sundhedsundersøgelse af sin art i Danmark, og den giver en unik mulighed for at følge udviklingen i danskernes sundhed og trivsel på tværs af regioner og kommuner i hele landet.

Oplysningerne fra sundhedsprofilerne har siden 2006 været anvendt i den kommunale og regionale planlægning af sundhedsindsatsen, idet de giver et indblik i de udfordringer, som regionen og kommunerne står over for på forebyggelsesområdet. Sundhedsprofilen kan derved bruges til at planlægge, prioritere og gennemføre de regionale og kommunale forebyggelses- og behandlingsopgaver, som skal løfte borgernes sundhed i de kommende år.

Forskergruppen bag *Hvordan har du det?* bestræber sig på at inddrage emner i undersøgelsen, der kan understøtte denne proces med relevante tal og opgørelser. I rapporten belyses emner, som også har været med i de tidligere sundhedsprofiler, og som fortsat har en central betydning for folkesundheden. Det drejer sig om følgende temaer: rygning, alkohol, fysisk aktivitet, kost, overvægt, fysisk og mentalt helbred, kronisk sygdom og social og geografisk ulighed i sundhed.

Af nye emner indgår denne gang et kapitel om COVID-19 (pandemiens påvirkning af befolkningens trivsel mv.), og der er ligeledes som noget nyt tilføjet særskilte kapitler om henholdsvis seksuelle krænkelser, søvn og unges sundhed.

Undersøgelsen indeholder en kerne af spørgsmål, der er stillet til borgere i hele landet. Desuden indeholder undersøgelsen en række spørgsmål, der er særlige for Region Midtjylland.

Hvordan har du det? 2021 har i høj grad været præget af coronapandemien. Dataindsamlingen fandt sted mellem den 5. februar og den 12. maj 2021. I denne periode var der i Danmark en række restriktioner og tiltag i forbindelse med håndteringen af COVID-19-pandemien, og dette har med stor sandsynlighed påvirket nogle af resultaterne i undersøgelsen, idet rammerne for vores liv har været anderledes end normalt. Som læser af rapporten er dette væsentligt at have for øje.

Vi vil gerne rette en stor tak til de mange borgere, der har brugt tid på at svare på spørgeskemaet, og som dermed har medvirket til, at særligt regionen og kommunerne i dag med sundhedsprofilen i hånden har et vigtigt redskab til at igangsætte initiativer til fremme af borgernes sundhed og trivsel.

INDHOLDSFORTEGNELSE

SAMMENFATNING	6
1. BAGGRUND, FORMÅL OG METODE	12
Baggrund og formål	12
Metode	12
Beskrivelse af baggrundsvariable	16
Læsevejledning	21
2. RYGNING	24
3. ALKOHOL	46
4. FYSISK AKTIVITET	64
5. KOST	86
6. OVERVÆGT	98
7. SELVVURDERET HELBRED	114
8. MENTAL SUNDHED	122
Trivsel og livskvalitet	127
Stress	134
Generet af angst og anspændthed	140
Ensomhed	146
Depression	154
9. KRONISK SYGDOM OG MULTISYGDOM	166
Forekomsten af kroniske sygdomme og multisygdom	172
Sundhedsvaner hos personer med kronisk sygdom og multisygdom	190
Fysisk og mentalt helbred hos personer med kronisk sygdom og multisygdom	201
Behandlingsbyrde og sundhedskompetence	212
10. UNGES SUNDHED	236
Unge risikoadfærd	242
Unge sundhedsvaner	248
Unge mentale sundhed	252

11. COVID-19	264
Hvor mange har haft COVID-19?	270
Hvordan har COVID-19 påvirket befolkningens dagligdag?	272
Hvor mange vurderer, at de er i risiko for at blive alvorligt syge af COVID-19?	276
Hvor mange har undladt at tage kontakt med læge eller sygehus på grund af pandemien?	279
Hvordan har COVID-19 påvirket livskvaliteten?	282
12. SEKSUELLE KRÆNKELSER	290
13. SØVN	302
14. SOCIAL OG GEOGRAFISK ULIGHED I SUNDHED	318
Social ulighed i sundhed	324
Geografisk ulighed i sundhed	326
Sundhed på én side	334
Kommuner	
Favrskov Kommune	336
Hedensted Kommune	338
Herning Kommune	340
Holstebro Kommune	342
Horsens Kommune	344
Ikast-Brande Kommune	346
Lemvig Kommune	348
Norddjurs Kommune	350
Odder Kommune	352
Randers Kommune	354
Ringkøbing-Skjern Kommune	356
Samsø Kommune	358
Silkeborg Kommune	360
Skanderborg Kommune	362
Skive Kommune	364
Struer Kommune	366
Syddjurs Kommune	368
Viborg Kommune	370
Aarhus Kommune	372
Sundhedsklynger	
Horsensklyngen	374
Midtklyngen	376
Randersklyngen	378
Vestklyngen	380
Aarhusklyngen	382
Region Midtjylland	384

12. SEKSUELLE KRÆNKELSER

I lyset af #MeToo-bevægelsen har en lang række danske kvinder i løbet af de seneste år stået frem med deres fortællinger og oplevelser af seksuelle krænkelse, især på arbejdspladsen, hvilket har skabt stor opmærksomhed omkring problematikken.

Betegnelsen 'seksuelle krænkelse' er bred og inkluderer forskellige former for seksuelt grænseoverskridende adfærd, krænkelse og overgreb af varierende karakter, som ikke nødvendigvis involverer fysisk kontakt, men som også kan være verbal eller digital (1). Det kan eksempelvis være nedsættende seksuelle kommentarer, deling af intime billeder på sociale medier, blotteri, uønsket beføling, tvangssamleje eller forsøg på tvangssamleje.

En befolkningsundersøgelse fra 2017 blandt danskere i alderen 18 år og opefter har vist, at 6 % af danskerne i løbet af deres liv er blevet tvunget til sex, og at 4 % af danskerne har været udsat for forsøg på tvungen sex (1).

En EU-undersøgelse fra 2014 har fundet, at omkring hver femte af alle europæiske kvinder har været udsat for seksuelle krænkelse af fysisk, digital eller verbal karakter inden for de seneste 12 måneder (2). De danske tal fra denne undersøgelse viste, at 37 % af danske kvinder angiver, at de har oplevet seksuelle krænkelse inden for de seneste 12 måneder, hvilket var den højeste forekomst i de europæiske lande (2).

Undersøgelser har vist, at langt flere kvinder end mænd udsættes for seksuelle krænkelse (1, 3). Det er især yngre kvinder, enlige kvinder, kvinder i mandsdominerede jobs og homoseksuelle kvinder, der udsættes for seksuelle krænkelse (3-5). Blandt mænd er det især yngre mænd og homoseksuelle mænd (3).

Seksuelle krænkelse kan have en væsentlig betydning for den mentale sundhed og er blandt andet forbundet med dårlig søvn, depressive symptomer, angst og posttraumatisk stressforstyrrelse (3, 4, 6-9). Samtidig er der en øget risiko for selvmordsforsøg og selvmord blandt personer, der har været udsat for seksuelle krænkelse (8, 9). Endvidere kan seksuelle krænkelse medføre øget sygefravær og nedsat arbejdsmotivation (10).

Personer kan have meget forskellige opfattelser af, om den adfærd, de bliver udsat for, kan betegnes som en seksuel krænkelse. Dette hænger blandt andet sammen med de fremherskende sociale og kulturelle værdier, normer og holdninger, der findes i forskellige grupper i befolkningen i forhold til kønsroller og acceptable omgangsformer. Når man skal afdække omfanget af seksuelle krænkelse, kan man derfor ikke nøjes med at spørge, om man har været udsat for en seksuel krænkelse, da svaret på dette er meget subjektivt.

I *Hvordan har du det?* er svarpersonerne blevet bedt om at svare på syv spørgsmål om konkrete typer af seksuelle krænkelse af forskellig alvorlighedsgrad inden for de seneste to år. I spørgsmålene specificeres det ikke, hvor de seksuelle krænkelse er foregået.

Spørgsmålene lyder:

Du har måske oplevet, at folk har en adfærd over for dig, som du betragter som stødende og uønsket. Har du inden for de seneste to år været udsat for en eller flere af følgende uønskede seksuelle hændelser:

- At nogen stirrede på dig eller lavede kropsbevægelser med seksuelle undertoner på en måde, som du fandt stødende og uønsket?
- At nogen sendte dig beskeder eller billeder med seksuelt indhold, som du fandt stødende og uønsket (f.eks. via e-mail, sms eller sociale medier)?
- At nogen kom med seksuelle kommentarer om din krop og dit udseende på en måde, som du fandt stødende og uønsket?
- At nogen gav dig seksuelle tilbud eller invitationer til dates, som du fandt stødende og uønskede?
- At nogen rørte, kyssede eller omfavnede dig på en måde, som du fandt stødende og uønsket?
- At nogen ved brug af trusler eller vold forsøgte at tvinge dig til at indgå i seksuelle aktiviteter mod din vilje (f.eks. at dele nøgenbilleder, røre ved kønsdele eller have samleje)?

- At nogen tvang dig til at indgå i seksuelle aktiviteter (f.eks. at dele nøgenbilleder, røre ved kønsdele eller have samleje)?

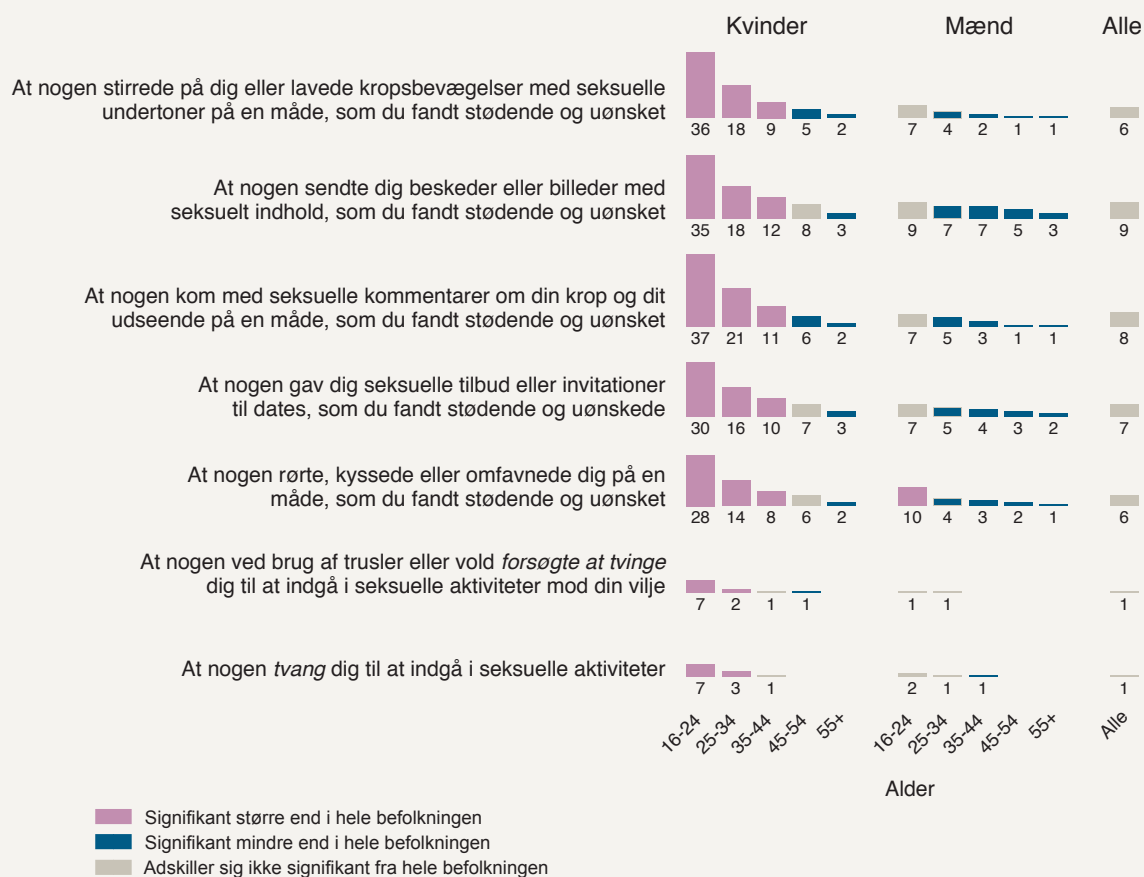
Til hvert spørgsmål har der været følgende svarmuligheder: 1) Nej, 2) Ja, én gang og 3) Ja, flere gange.

I det følgende belyses, hvor stor en andel af befolkningen der en eller flere gange har oplevet at være udsat for en seksuel krænkelse i løbet af de seneste to år. Indledningsvist belyses forekomsten for hele befolkningen i Region Midtjylland fordelt på køn og alder.

Da seksuelle krænkelse i vid udstrækning foregår i ungdomsårene, belyses forekomsterne i de efterfølgende analyser for 16-24-årige i forhold til alder, etnisk baggrund, kæresteforhold, uddannelses- og beskæftigelsessituation og seksuel orientering. Analyserne laves særskilt for unge kvinder og unge mænd. I disse analyser belyses kun de sidste fem spørgsmål, som omfatter mere alvorlige typer af seksuelle krænkelse.

Figur 12.1

Andel i procent, der en eller flere gange har oplevet følgende seksuelle krænkelser inden for de seneste to år

Figur 12.1 viser andelen af kvinder og mænd i forskellige aldersgrupper, der inden for de seneste to år har været udsat for forskellige typer af seksuelle krænkelser. Yderst til højre ses forekomsten i hele befolkningen.

I alt 6 % har oplevet, at nogen stirrede på dem eller lavede kropsbevægelser med seksuelle undertoner på en måde, som de fandt stødende og uønsket.

Der er 9 %, der har oplevet, at nogen sendte beskeder eller billeder med seksuelt indhold, som de fandt stødende og uønsket.

I alt 8 % har oplevet, at nogen kom med seksuelle kommentarer om deres krop og deres udseende på en måde, som de fandt stødende og uønsket.

Der er 7 %, der har oplevet, at nogen gav dem seksuelle tilbud eller invitationer til dates, som de fandt stødende og uønskede.

I alt 6 % har oplevet, at nogen rørte, kyssede eller omfavnede dem på en måde, som de fandt stødende og uønsket.

Der er 1 %, der har oplevet, at nogen ved brug af trusler eller vold *forsøgte at tvinge* dem til at indgå i seksuelle aktiviteter mod sin vilje, og 1 %, der har oplevet, at nogen *tvang* dem til at indgå i seksuelle aktiviteter (f.eks. at dele nøgenbilleder, røre ved kønsdele eller have samleje).

Tendensen for alle typer af seksuelle krænkelser er klar: at det i langt højere grad er kvinder end mænd, der har oplevet seksuelle krænkelser.

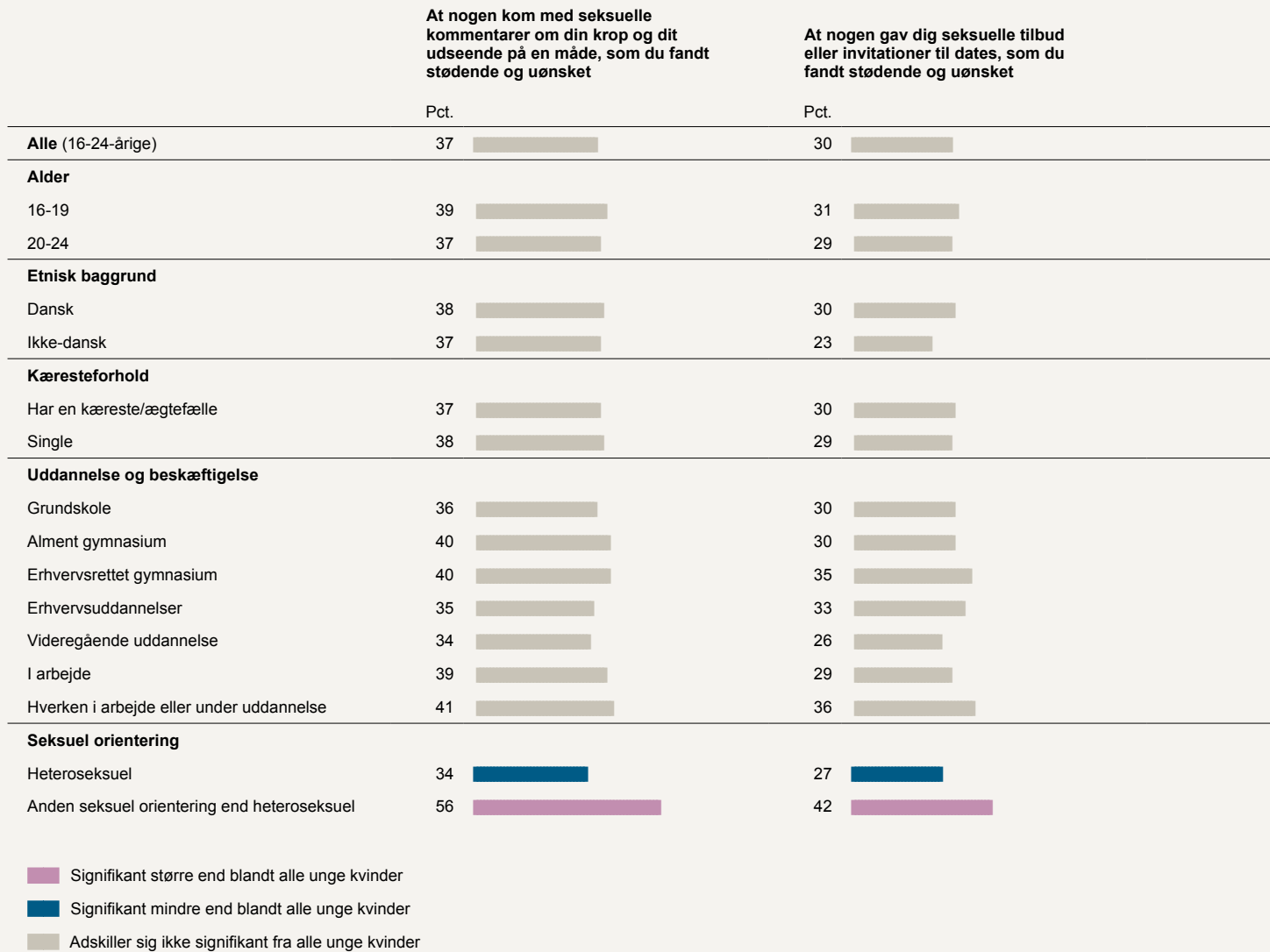
For både kvinder og mænd gælder det, at forekomsten falder markant med stigende alder.

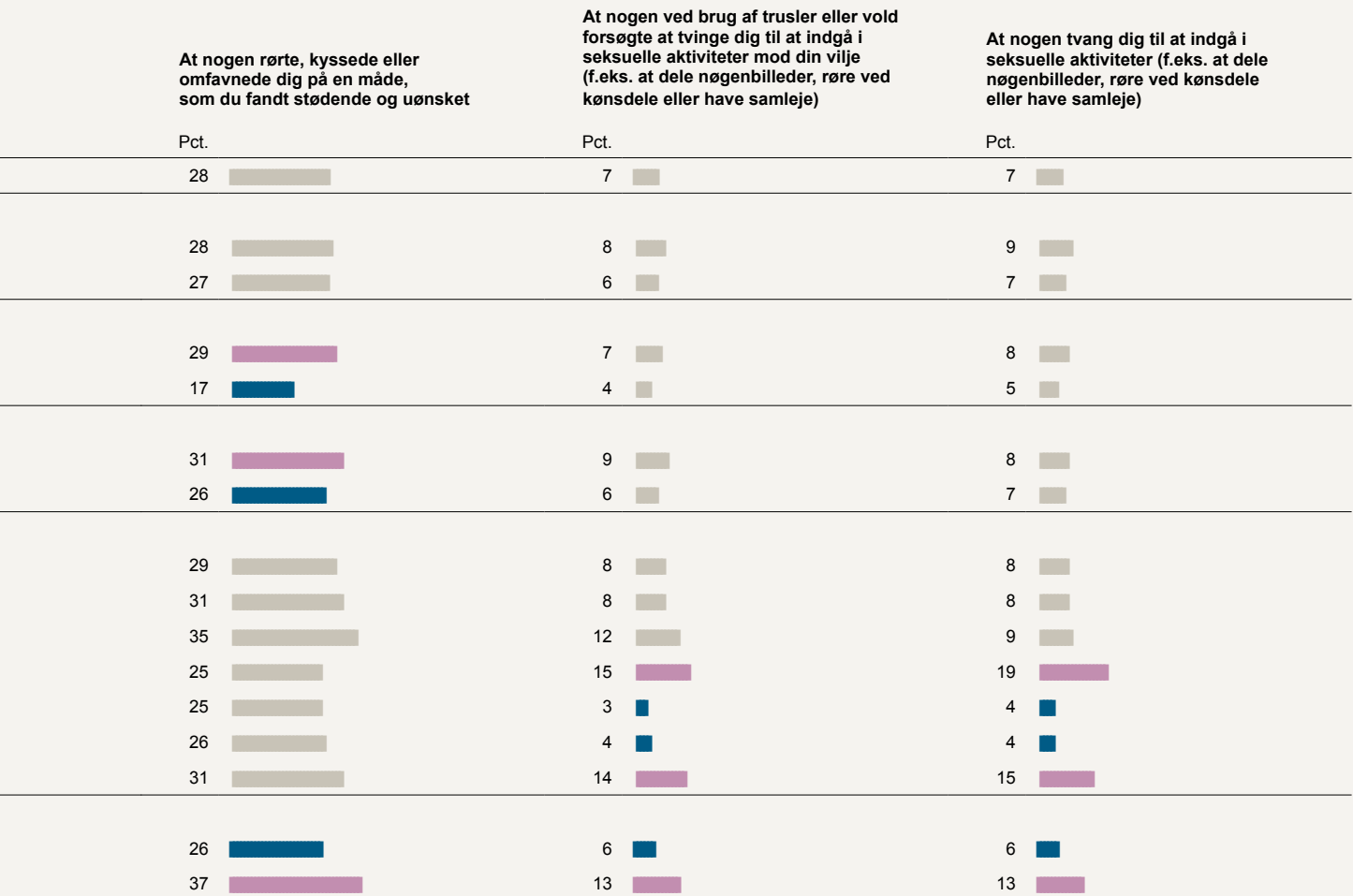
De klart største forekomster ses blandt de helt unge kvinder i alderen 16-24 år, hvor andelen, der har oplevet seksuelle krænkelser, er signifikant større end i hele befolkningen for alle typer af krænkelser, der er spurgt til. De næststørste forekomster ses hos de 25-34-årige kvinder, hvor andelen også er signifikant større end i hele befolkningen ved alle syv spørgsmål om seksuelle krænkelser.

Blandt mænd er der en enkelt forekomst blandt de 16-24-årige, hvor andelen, der har oplevet en seksuel krænkelse, er signifikant større end i hele befolkningen. Det drejer sig om, at nogen rørte, kyssede eller omfavnede dem på en måde, som de fandt stødende og uønsket.

Figur 12.2

Seksuelle krænkelse blandt unge kvinder (16-24 år) inden for de seneste to år – alder og sociale forhold

Unge kvinders oplevelser med seksuelle krænkelse – alder og sociale forhold

Unge kvinder, som har oplevet, at nogen kom med seksuelle kommentarer om deres krop og deres udseende på en måde, som de fandt stødende og uønsket

Af figur 12.2 fremgår det, at 37 % af kvinder i alderen 16-24 år inden for de seneste to år har oplevet, at nogen kom med seksuelle kommentarer om deres krop og deres udseende på en måde, som de fandt stødende og uønsket. Der er ingen signifikant sammenhæng med alder, etnisk baggrund, kæresteforhold eller uddannelses- og beskæftigelsessituation i forhold til, om de unge kvinder har oplevet dette. Til gengæld er der, sammenlignet med unge kvinder generelt, en signifikant større andel af unge kvinder med en anden seksuel orientering end heteroseksuel, der har oplevet, at nogen kom med seksuelle kommentarer om deres krop og deres udseende på en måde, som de fandt stødende og uønsket (56 %).

Unge kvinder, som har oplevet, at nogen gav dem seksuelle tilbud eller invitationer til dates, som de fandt stødende og uønskede

Af figur 12.2 fremgår det, at 30 % af kvinder i alderen 16-24 år inden for de seneste to år har oplevet, at nogen gav dem seksuelle tilbud eller invitationer til dates, som de fandt stødende og uønskede. Der er ingen sammenhæng med alder, etnisk baggrund, kæresteforhold eller uddannelses- og beskæftigelsessituation i forhold til, om de unge kvinder har oplevet dette. Til gengæld er der, sammenlignet med unge kvinder generelt, en signifikant større andel af unge kvinder med en anden seksuel orientering end heteroseksuel, der har oplevet, at nogen gav dem seksuelle tilbud eller invitationer til dates, som de fandt stødende og uønskede (42 %).

Unge kvinder, som har oplevet, at nogen rørte, kyskede eller omfavnede dem på en måde, som de fandt stødende og uønsket

Af figur 12.2 fremgår det, at 28 % af kvinder i alderen 16-24 år inden for de seneste to år har oplevet, at nogen rørte, kyskede eller omfavnede dem på en måde, som de fandt stødende og uønsket. Der er ingen sammenhæng med alder eller uddannelses- og beskæftigelsessituation i forhold til, om de unge kvinder

har oplevet dette. Til gengæld er der, sammenlignet med unge kvinder generelt, en signifikant større andel af unge kvinder med dansk etnisk baggrund (29 %), unge kvinder, der har en kæreste/ægtefælle (31 %), og unge kvinder med en anden seksuel orientering end heteroseksuel (37 %), der har oplevet, at nogen rørte, kyskede eller omfavnede dem på en måde, som de fandt stødende og uønsket.

Unge kvinder, som har oplevet, at nogen ved brug af trusler eller vold forsøgte at tvinge dem til at indgå i seksuelle aktiviteter mod deres vilje

Af figur 12.2 fremgår det, at 7 % af kvinder i alderen 16-24 år inden for de seneste to år har oplevet, at nogen ved brug af trusler eller vold forsøgte at tvinge dem til at indgå i seksuelle aktiviteter mod deres vilje (f.eks. at dele nøgenbilleder, røre ved kønsdele eller have samleje). Der er ingen sammenhæng med alder, etnisk baggrund eller kæresteforhold i forhold til, om de unge kvinder har oplevet dette. Til gengæld er der, sammenlignet med unge kvinder generelt, en signifikant større andel af unge kvinder på erhvervsuddannelser (15 %), som har oplevet, at nogen ved brug af trusler eller vold forsøgte at tvinge dem til at indgå i seksuelle aktiviteter mod deres vilje, ligesom en større andel af unge kvinder, der hverken er i arbejde eller under uddannelse, har oplevet dette (14 %). Endelig er der, sammenlignet med unge kvinder generelt, en signifikant større andel af unge kvinder med en anden seksuel orientering end heteroseksuel, der har oplevet, at nogen ved brug af trusler eller vold forsøgte at tvinge dem til at indgå i seksuelle aktiviteter mod deres vilje (13 %).

Unge kvinder, som har oplevet, at nogen tvang dem til at indgå i seksuelle aktiviteter

Af figur 12.2 fremgår det, at 7 % af kvinder i alderen 16-24 år inden for de seneste to år har oplevet, at nogen tvang dem til at indgå i seksuelle aktiviteter (f.eks. at dele nøgenbilleder, røre ved kønsdele eller have samleje). Der er ingen sammenhæng med alder, etnisk baggrund eller kæresteforhold i forhold til, om de unge kvinder har oplevet dette. Til gengæld er der, sammenlignet med unge kvinder generelt, en signifikant større andel af unge kvinder på erhvervsuddannelser, som har oplevet, at nogen tvang dem til at indgå i seksuelle aktiviteter (19 %), ligesom en større andel af unge kvinder, der hverken er i arbejde eller under uddannel-

se, har oplevet dette (15 %). Endelig er der, sammenlignet med unge kvinder generelt, en signifikant større andel unge kvinder med en anden seksuel orientering end heteroseksuel, der har oplevet, at nogen tvang dem til at indgå i seksuelle aktiviteter (13 %).

Figur 12.3

Seksuelle krænkelse blandt unge mænd (16-24 år) inden for de seneste to år – alder og sociale forhold

	At nogen kom med seksuelle kommentarer om din krop og dit udseende på en måde, som du fandt stødende og uønsket	At nogen gav dig seksuelle tilbud eller invitationer til dates, som du fandt stødende og uønsket
	Pct.	Pct.
Alle (16-24-årige)	7 	7
Alder		
16-19	7 	6
20-24	8 	8
Etnisk baggrund		
Dansk	7 	7
Ikke-dansk	8 	8
Kæresteforhold		
Har en kæreste/ægtefælle	7 	7
Single	7 	7
Uddannelse og beskæftigelse		
Grundskole	8 	9
Alment gymnasium	7 	10
Erhvervsrettet gymnasium	7 	5
Erhvervsuddannelser	4 	7
Videregående uddannelse	8 	9
I arbejde	7 	5
Hverken i arbejde eller under uddannelse	11 	10
Seksuel orientering		
Heteroseksuel	7 	7
Anden seksuel orientering end heteroseksuel	12 	12

 Adskiller sig ikke signifikant fra alle unge mænd

At nogen rørte, kyssede eller omfavnede dig på en måde, som du fandt stødende og uønsket	At nogen ved brug af trusler eller vold forsøgte at tvinge dig til at indgå i seksuelle aktiviteter mod din vilje (f.eks. at dele nøgenbilleder, røre ved kønsdele eller have samleje)	At nogen tvang dig til at indgå i seksuelle aktiviteter (f.eks. at dele nøgenbilleder, røre ved kønsdele eller have samleje)
Pct.	Pct.	Pct.
10 	1 	2
8 	1 	2
11 	1 	2
9 	1 	2
12 	2 	1
11 	0,5	1
8 	1 	2
12 	0,0	0,0
10 	1 	1
8 	1 	1
7 	0,5	2
12 	1 	1
7 	0,0	0,7
11 	4 	6
8 	1 	1
15 	3 	5

Unge mænds oplevelser med seksuelle krænkelse – alder og sociale forhold

Unge mænd, som har oplevet, at nogen kom med seksuelle kommentarer om deres krop og deres udseende på en måde, som de fandt stødende og uønsket

Af figur 12.3 fremgår det, at 7 % af mænd i alderen 16-24 år inden for de seneste to år har oplevet, at nogen kom med seksuelle kommentarer om deres krop og deres udseende på en måde, som de fandt stødende og uønsket. Der er ingen sammenhæng med alder, etnisk baggrund, kæresteforhold, uddannelses- og beskæftigelsessituation og seksuel orientering i forhold til, om de unge mænd har oplevet dette.

Unge mænd, som har oplevet, at nogen gav dem seksuelle tilbud eller invitationer til dates, som de fandt stødende og uønskede

Af figur 12.3 fremgår det, at 7 % af mænd i alderen 16-24 år inden for de seneste to år har oplevet, at nogen gav dem seksuelle tilbud eller invitationer til dates, som de fandt stødende og uønskede. Der er ingen sammenhæng med alder, etnisk baggrund, kæresteforhold, uddannelses- og beskæftigelsessituation og seksuel orientering i forhold til, om de unge mænd har oplevet dette.

Unge mænd, som har oplevet, at nogen rørte, kyssede eller omfavnede dem på en måde, som de fandt stødende og uønsket

Af figur 12.3 fremgår det, at 10 % af mænd i alderen 16-24 år inden for de seneste to år har oplevet, at nogen rørte, kyssede eller omfavnede dem på en måde, som de fandt stødende og uønsket. Der er ingen sammenhæng med alder, etnisk baggrund, kæresteforhold, uddannelses- og beskæftigelsessituation og seksuel orientering i forhold til, om de unge mænd har oplevet dette.

Unge mænd, som har oplevet, at nogen ved brug af trusler eller vold forsøgte at tvinge dem til at indgå i seksuelle aktiviteter mod deres vilje

Af figur 12.3 fremgår det, at 1 % af mænd i alderen 16-24 år inden for de seneste to år har oplevet, at nogen ved brug af trusler eller vold forsøgte at tvinge dem til at indgå i seksuelle aktiviteter mod deres vilje

(f.eks. at dele nøgenbilleder, røre ved kønsdele eller have samleje). Der er ingen sammenhæng med alder, etnisk baggrund, kæresteforhold, uddannelses- og beskæftigelsessituation og seksuel orientering i forhold til, om de unge mænd har oplevet dette.

Unge mænd, som har oplevet, at nogen tvang dem til at indgå i seksuelle aktiviteter

Af figur 12.3 fremgår det, at 2 % af mænd i alderen 16-24 år inden for de seneste to år har oplevet, at nogen tvang dem til at indgå i seksuelle aktiviteter (f.eks. at dele nøgenbilleder, røre ved kønsdele eller have samleje). Der er ingen sammenhæng med alder, etnisk baggrund, kæresteforhold, uddannelses- og beskæftigelsessituation og seksuel orientering i forhold til, om de unge mænd har oplevet dette.

Sammenfatning

Inden for de seneste to år har en markant større andel af kvinder oplevet seksuelle krænkelse, end det er tilfældet blandt mænd. Samtidig ses også markant større andele hos både unge kvinder og mænd (16-24 år), der har oplevet seksuelle krænkelse, end i befolkningen generelt.

Mellem 28 % og 37 % af de unge kvinder har inden for de seneste to år oplevet, at nogen kom med seksuelle kommentarer om deres krop og deres udseende på en måde, som de fandt stødende og uønsket, at nogen gav dem seksuelle tilbud eller invitationer til dates, som de fandt stødende og uønskede, og/eller at nogen rørte, kyssede eller omfavnede dem på en måde, som de fandt stødende og uønsket.

Der er ligeledes 7 % af de unge kvinder, der inden for de seneste to år har oplevet, at nogen ved brug af trusler eller vold *forsøgte at tvinge* dem til at indgå i seksuelle aktiviteter, og 7 %, der har oplevet, at nogen *tvang* dem til at indgå i seksuelle aktiviteter (f.eks. at dele nøgenbilleder, røre ved kønsdele eller have samleje). Næsten hver femte unge kvinde på erhvervsuddannelserne har inden for de seneste to år oplevet at blive tvunget til at indgå i seksuelle aktiviteter, og blandt unge kvinder, der hverken er i arbejde eller under uddannelse, er der 15 %, der har oplevet dette.

For unge kvinder gælder det, at der er en markant større andel med en anden seksuel orientering end heteroseksuel, der har oplevet seksuelle krænkelse.

For de unge mænd gælder det, at der ikke er en sammenhæng med alder, etnisk baggrund, kæresteforhold, uddannelses- og beskæftigelsessituation og seksuel orientering i forhold til, om de unge mænd har oplevet seksuelle krænkelse.

Referencer

1. Heinskou MB, Schierff LM, Ejbye Ernst P, Friis CB, Liebst LS. Seksuelle krænkelse i Danmark: Omfang og karakter. København: Det Kriminalpræventive Råd; 2017.
2. FRA: Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder. "Vold mod kvinder: en EU-undersøgelse". 2014.
3. McDonald P. Workplace Sexual Harassment 30 Years on: A Review of the Literature. *International Journal of Management Reviews*, Vol. 14, 1-17 (2012).
4. Quick JC, McFadyen AM. Sexual harassment: Have We Made Any Progress? *Journal of Occupational Health Psychology*, 2016.
5. Berdahl JL. (2007). Harassment based on sex: Protecting social status in the context of gender hierarchy. *The Academy of Management Review*, 32(2), 641-658.
6. Dahl GB, Knepper M. Why Is Workplace Sexual Harassment Underreported? The Value of outside Options amid the Threat of Retaliation. NBER Working Paper No. 29248, september 2021.
7. Willness C, Steel P, Lee K. A meta-analysis of the antecedents and consequences of workplace sexual harassment. *Personnel Psychology*, 60, s. 127-162.
8. Magnusson LL, Nyberg A, Mittendorfer-Rutz E, Bondestam F, Madsen IEH. Work related sexual harassment and risk of suicide and suicide attempts: prospective cohort study. *BMJ*, september 2020.
9. Ullman SE, Brecklin LR. "Sexual Assault History and Suicidal Behavior in a National Sample of Women". *The American Association of Suicidology*, Volume 32 (2) Jun 2002.
10. Minnotte KL, Legerski EM. Sexual harassment in contemporary workplaces: Contextualizing structural vulnerabilities. *Sociology Compass*. 2019; 13:e12755.

